

Boji na Kitajskem; mnogo mrtvih. - Nemiri v Romuniji.

KITAJSKI NACIONALISTI SO SE SPOPADLI Z JAPONCI; NAD TISOČ MOŽ JE PADLO. — ŽELEZNIŠKA PROGA RAZDEJANA. — MED ŽRTVAMI JE TUDI VEČJE ŠTEVILO CIVILISTOV.

Tokio, Japonsko. — General Fukuda, poveljnik japonskih čet na Kitajskem, poroča o velikih bojih, ki so se vršili v Tsinanu, katero mesto so zavzeli kitajski nacionalisti. Japonci so se dvignili proti četam generala Kajseka, voditelja nacionalistov. Nacionalistična vlada je poslala japonskemu ministrskemu predsedniku noto, v kateri se pritožuje nad vpadom japonskih čet, ki so umorile Kajšekovega komisarja za zunanje zadeve; razdejali so naprave nacionalistične radio postaje in železniško progo, umorili so tudi večje število civilistov. Skupno število mrtvih v bojih med Kitajci in Japonci je nad tisoč mož. Ameriške čete v Tientsinu so prišle v konflikt z oblastmi nasprotnikov nacionalistov, ker so jim vzele šestnajst lokomotiv za transport čet.

Po zadnjih vesteh so se japonske čete podale nacionalistom, vest pa ni potrjena. Boji so za nekaj časa ponehali, ni pa še misliti na mir. Japonska vlada je postrila razmere z kitajskimi nacionalisti. Nacionalisti zavračajo vso krivdo na Japonce; dolžijo jih, da so komisarja mučili, predno so ga ubili. Umorili so tudi deset komisarjevih uradnikov. Amerikancem v ogroženem mestu ne preči nobena nevarnost, vendar so ameriške čete na vse pripravljene.

MLADI MORILEC.

Sedemnajstletni deček priznal, da je umoril sedem članov družine. — Po umoru je zažgal hišo, da bi izbrisal sled groznega zločina.

Eldorado, Kans. — Na tem mestu je že bilo poročano, da je 20. aprila požar uničil v Burns, Kans. farmarsko poslopje Williama Obersta in da so našli v pogorišču trupla družine: očeta, matere in petih otrok, v starosti 6 do 16 let. Rešil se je le sedemnajstletni sin, Owen, ki ga takrat ni bilo doma. Oblasti so pa takoj sumile, da gre tukaj za zločin in so začeli iskanje Owena, ki je dejanje trdovratno tajil do sobote, 5. maja. Sedaj pa se je podal in izpovedal, da mu oče ni dovolil, da bi vzel domači avto, da bi se z njim vozil. V jezi ni vedel kaj bi počel, je vzel puško in ustrelil najprvo svojega šestletnega brata, Herberta; 10letnega Hughja; Ralpa, katerega mater je bilo 14 let; mater, staro 41 let in 16 letno sestro Dorothy. Ko so bili vsi mrtvi, je hišo zažgal. Vtem pa je prišel oče, ki je bil takrat odsoten od doma, katerega je Owen tudi ustrelil in njegovo truplo zavlekel v gorečo hišo, poprej pa še izpraznil njegove žepce, v katerih je našel \$41.

Honolulu. — Poročnik Frank B. Hillhouse, mornariški častnik, je tukaj med plavanjem utonil. Trupla niso dobili.

ROMUNSKI KMETJE PROTI VLADI.

Bratianova vlada bo najbrže padla. — Kmetje nameravajo proglasiti republiko. — Velike protivladne demonstracije. — Stirby podpira kmetijskega voditelja.

Bukarešt, Romunija. — Temni oblaki se zbirajo nad Romunijo. Romunski kmetje, katerim na čelu je Juliu Maniu, so se v nedeljo v Albajuliji zbrali na kongresu. Vršile so se velike protivladne demonstracije, ker kmetje hočejo prevreči Bratianovo vlado. Vlada je storila vse potrebne korake, da bi shod kmetov zabranila. Nekateri kmetje so prišli v mesto iz zelo oddaljenih krajev; število zborovalcev se čeni nad 200.000. Maniu je proti krvoprelitju in zahteva, naj Bratianu s svojo vlado odstopi in razpiše nove volitve. Princ Babu Stirby, bivši ministrski predsednik, podpira Maniu. Vlada je poslala veliko število vojaštva v okolico mesta, v mestu samem pa ni vojakov. Notranji minister Duca je shod prepovedal, a pozneje se je premislil in dovolil zborovanje kmetov. Vlada je pa delala drugačne ovire, da bi preprečila sestanek kmetov, namreč, avtomobilom ni bilo dovoljeno v mesto in železniški promet, ki je v Romuniji že itak zelo slab, so namenoma zdaj še poslabšali. Govori se tudi, da nameravajo kmetje proglasiti republiko.

NAPAD MOONŠAJNERJEV

Sedem razpečevalcev prepovedane pijače se je maščevalo nad tožitelji; zažgali so hišo, ubili eno žensko in ranili štiri otroke.

Shepherdsville, Ky. — V takozvani Browningtown naselbini, devet milj od tukaj, je ogenj uničil poslopje, last Mrs. Kate Browning, stare 60 let, ki je zatožila neke moonšajnerje. Prizadeti so se maščevali, bilo je sedem mož, najprvo so zažgali hišo, ko so domači hiteli iz gorečega poslopja, so požigalci na nje streljali; ubili so Mrs. Kate Browning, njeno sestro in štiri otroke pa ranili. Sestra umorjena ženske je pozneje izpovedala, da je bilo zunaj, ko so bežali iz goreče hiše, kakih 50 mož, bili so vsi oboroženi, nekatere izmed napadalcev je spoznala in jih javila oblastim.

Warsaw, Ind. — Čebela je prifrčala skozi okno v avto, katerega je vodila Mrs. Alvin Althoff, ki je z roko zamahnila po živalici, pri tem pa zavozila s ceste v grapo. Vozilo se je prevrnilo in njena devetletna hčerka, ki je sedela s teto in sedemletnim bratcem v zadnjem sedežu, je zadobila tako težke poškodbe, da najbrž ne bo okrevala.

LINDY NA POMOČ TOVARIŠU.

Na sliki vidimo Col. Charles Lindbergha na Curtis letališču, Long Island, pred poletom v Quebec z zdravili za letalca Floyd Bennetta, ki je umrl za pljučnico. Lindyja je spremljal T. Appleget iz Rockefellerjevega instituta. Preletela sta 450 milj v treh urah 37 minutah ob silno slabem vremenu. Ko se je Lindy vračal, je Bennett umrl.

LETALSKE NESREČE.

Izumitelj "wing flapping" letala smrtno ponesrečil. — Eksplozija v aparatu, ki je padel v jezero. — Tri osebe mrtve v Daytonu; sedem na Japonskem.

Curtis Field, N. Y. — Leonard W. Bonney, izkušen letalec in izumitelj, je z aparatom, ki ga je sam izumil, pri prvem poletu prišel ob življenje. "Wing flapping plane", tako se imenuje novo letalo, je za las podobno velikemu ptiču z razproštrtimi perotmi. Izumitelj sam je krstil aparat — Bonney Gull (galeb). Bonney je bil star 53 let in je živel v Flushing, L. I. Dve leti mu je vzelo, da so se njegove sanje vresničile in se je z novim aparatom dvignil v zrak, ob navzočnosti velike množice ljudi. Do visočine 3.000 čevljev je šlo vse po sreči, nenadoma pa se letalo nagne navzdol, in treščil na zemljo. 50 čevljev proč od razbitega aparata so našli umirajočega letalca, ki je kmalu nato v Mineola bolnišnici umrl.

Erie, Pa. — V bližini Long Point, Otario, je padlo v jezero neko letalo, v katerem je nastala eksplozija. Podrobnosti niso znane. Nesrečo je videl Joe Divell, kapitan nekega ribiškega parnika.

Dayton, O. — Na Johnston polju je pri letalski nesreči prišlo ob življenje troje letalcev; Harold Forshay, pilot; Walter Clark, strojnik, in Blair Cross, vsi iz Daytonu.

Tokio, Japonsko. — Prvi potniški aeroplan zgrajen v Nakajima tovarni za letala, je pri poskusnem poletu treščil na zemljo; sedem oseb je prišlo ob življenje.

RAZMERE V MEHIKI.

Banditi ugrabili superintendenta ameriške majne. — Napadli so malo mesto, ubili tri osebe in s plenom pobegnili. — Amerikanec deportiran.

Mexico City, Mehika. — Robert B. M. Wilson, rodom iz Chicage, delničar Rio de la Plata rdunika v Guerrero, je izpovedal, da se je nahajal z nekim obiskovalcem in superintendentom rudnika, Jose Rudeo Bravo, na poti proti Chilpancingu, kamor so jezili na konjih. Ko so prijezdili v bližino mesta, so jih napadli banditi, ki so tudi bili na konjih. Wilson in tovariš sta se rešila, Bravo je pa padel v roke banditom, njegova usoda ni znana. Bravo je bil Mehikanec in aktiven v političnem življenju.

Cordoba, Mehika. — Mehiki banditi so napadli malo mesto Ixhuatlan, kjer so ustrelili do smrti tri osebe, eno pa težko ranili. Plenili so po trgovinah in s plenom pobegnili v svoja skrivališča.

El Paso, Tex. — Francisco Molinar, trgovec v Chihuahua, je bil deportiran v Zdr. drž., ker so ga špijoni obdolžili, da je bil v zvezi z revolucionarji proti vladi v Chihuahua.

BOMBA POD BRZOVOLAKOM

Curih. — Po zakasnelem poročilu iz Curiha posnemamo, da so kmalu po atentatu v Milanu, odkrili napad na sankt-gothardski brzovlak. Na progi so našli bombo, katero je brzovlak že povozil, ki pa ni funkcionirala. V zvezi z milanskim atentatom se domneva, da gre morda za nadaljnji atentat na obiskovavce milanske velesajma.

Detroit, Mich. — Dostmrtno težko je doblil pri tu-kajšnjem sodišču, bandit in razpečevalac prepovedanih pijač iz Chicage, Raymond Fox. Sodnik je rekel, naj bo to svabilo chikaškimi banditom, da ostanejo v Chicagi in naj ne hodijo v Detroit.

KRIŽEM SVETA.

Washington, D. C. — Walter H. Robinson, je lansko leto prišel ob oko, ko je bil zadet v obraz od golfarske žoge. Sedaj toži Park Amusement kompanijo za \$75.000 odškodnine.

Plymouth, Anglija. — Angleška bojna ladija Bacchus, je v bližini otoka Wight, potopila grški parnik Ionni; pri koliziji je pa tudi ladja zadobila precejšnje poškodbe. Dvanajst mož je utonilo.

Cincinnati, O. — B. H. Kroger, star 68 let, predsednik Kroger Grocery in Baking kompanije, ki se je te dni odpovedal delu in stopil v zaslužni pokoj, je obdaroval vsakega izmed svojih šestih otrok s svoto \$1.000.000.

Lisbona, Portugalsko. — Od tukaj prihaja poročilo, da so delavci, ki so postavljali telefonske drogove v mestu, nalleteli na grob, za katerega trdijo, da je izza kamene dobe.

Managua, Nicaragua. — V bližini Teltañe je četa Sandinovich upornikov napadla stražo, vnel se je boj, v katerem sta padla dva napadalca smrtno zadeta, eden je zadobil težke poškodbe; Amerikanci so ostali nepoškodovani.

Chicago, Ill. — Luka Oblovčev, star 3 leta, je med igranjem na domu, 115 — 21. ave., padel v bano, kjer je bila vrela voda pripravljena za perilo. Mati je takoj priskočila na pomoč, bilo pa je že prepozno, otrok je v groznih bolečinah izdihnil. — Starši, imejte otroke vedno pred očmi!

Chicago, Ill. — Mack Willie, star 38 let, advokat, je zadobil pri požaru, ki je uničil njegovo stanovanje na 317 Webster avenue, tako hude opekline, da je istim v bolnišnici podlegel.

Varšava, Poljsko. — Poročnik Čičimcki, poljski letalec, je v visočini 6.000 čevljev, radi defekta pri motorju moral skočiti iz letala s padalom, ki pa se ni odprlo, ko je priletel na zemljo, je bil že mrtev.

RIBIČI REŠILI NEMCA, KI JE S ČOLNOM POTOVAL PROTI NEWYORKU.

Lisbona, Portugalsko. — Poročano je že bilo o Nemcu, kapitanu Franz Romerju, da se je podal na pot z malim čolnom iz Evrope proti Newyorku, kamor je nameraval dospeti po njegovem računu v 110. dneh. Sreča mu pa ni bila mila, kajti v razburkanem morju bi bil utonil, da ga niso rešili ribiči, ki so ribarili v bližini Las Palmas, Kanarski otoki. Drznega Nemca so prepeljal v Las Palmas, kjer se zdravi v neki bolnišnici.

OČE USTRELIL SINA.

Alton, Ill. — Mallalieu Craven, star 24 let, se je šele pred kratkim ločil od svoje žene. Imela sta štiriletnega sinčka, ki je ostal pri materi. Craven je dečka ugrabil in ga odvedel v svoje stanovanje, kjer ga je ustrelil in tudi sebi pognal kroglo v glavo. Deček je bil na mestu mrtve, očeta so pa v kričnem stanju prepeljali v bolnico.

Iz Jugoslavije.

POGAJANJA ZA POSOJILLO JUGOSLAVIJI. — S POSOJILLOM ZAGOTOVLJEN MIR ZA VEČ DESETLETIJ. — TRGOVINSKA POGODBA S PRAGO. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Pogajanja za posojilo napredujejo.

Belgrad, 17. aprila. — Pogajanja o jugoslovanskem zunanem posojilu se bodo bržkone obnovila začetkom prihodnjega meseca v Londonu. Kakor poročajo, vlada med Londonom in Parizom neka nedonost, ker želi Francija, da bi se jugoslovanska stabilizacija izvršila po navodilih Francije. Čuje se, da neki angleški bančni sindikat sedaj predvino sondira v Parizu, v koliki meri naj se udeleži Francija jugoslov. stabilizacijskega posojila. — O rumunskem stabilizacijskem posojilu vlada v Londonu še popolna nejasnost. Pred nekaterimi tedni so došlo o newyorških pogajanjih iz New Yorka, Pariza in Bukarešte deloma nasprotujoče si vesti, da se je posojilo že sklenilo. Medtem sta se posredovalca Rist in Wesnay vrnila iz Amerike, ne da bi bila podala kako izjavo o uspehu svojega potovanja. V Londonu ne verujejo, da bi se Blairova skupina v New Yorku pridružila rumunskemu posojilu, ne da bi se prej pomenila z angleškimi nemško skupino, in ker v Londonu o takem pomenku še ni ničesar znanega, se ne računa s tem, da bi se rumunsko posojilo kmalu emitiralo.

Jugoslovansko posojilo na Angleškem je velik vladni uspeh. Realizacija tega posojila je najboljšje jamstvo za mir v Srednji Evropi.

Pogajanja s Prago meseca junija.

Belgrad, 17. aprila. — Jugoslovanska vlada je vprašala češkoslovaško vlado, ali je pripravljena takoj zopet začeti pogajanja za trgovinsko pogodbo, ali pa naj se pogajanja začne meseca junija. Ker je Češkoslovaška sedaj zaposlena s pogajanjmi s Francijo in Poljsko, se bodo začela pogajanja z Jugoslavijo meseca junija.

Viharen semenj v Ribnici.

V ponedeljek, 16. aprila, je bil v Ribnici običajni semenj. Kakor navadno, je bil tudi ta dan ves trg poln kramarskih stojnic. Že dopoldne pa se je dvignil orkanu podoben vihar, ki je mahoma prevrnil vse stojnice in kramarsko blago dvigal visoko v zrak. Prodajalci imajo veliko škodo. Razstrehe dekleške šole ob cerkvi je jela padati opeka, ki je nevarno ranila na glavo neko dekle od Sv. Gregorja. Vso v krvi so odpeljali k zdravniku, ki jo je obvezal, nakar so jo pospremili na dom. Neko drugo dekle je pa zadela po zraku letelca deska, da so nezavestno odnesli v neko hišo. Orkanu je sledil strahoten naliv.

Ukradena zlata ura.

Posestnik France Snaj v Mostah se je zvečer zakasnil v neki moščanski gostilni. Ko je

prišel domov, je opazil, da mu je iz telovnika zginila zlata ura z verižico, vredna 1500 dinarjev. Kdo bi mu segel s tatinskimi prsti v telovnikov žep, Snaj seveda ne more povedati.

Zadnja pot g. kanonika Jakob Porente.

Iz Novega mesta poročajo: Dne 12. aprila popoldne smo izročili materi zemlji zemeljske ostanke prerano umrlega g. kanonika Jakoba Porente. Že eno uro pred pogrebom so se pričele zbirati pred novomeško proštijo množice ljudstva vseh slojev in stanov. Zastopniki so bili vsi novomeški uradi po svojih predstojnikih in uradništvu. Prihitelo je od vseh krajev nad 50 duhovnikov, da se poslove od svojega duhovnega sobrata. Zbranih je bilo skoraj polovica župljanov stopiške župnije, da izkažejo zadnjo ljubav in spoštovanje svojemu dolgoletnemu župniku. Točno ob 3. popoldne je blagoslovil g. prošt Karel Cerin truplo pokojnika in proštji veži, na kar so peveci pod vodstvom g. Ludovika Puša zapeli gniljivo žalostinko. Krsto so na to prenesli v kapiteljsko cerkev. Po izvršenih molitvah so zapeli peveci v cerkvi "Blagor mu". — Krsto, vso posuto s cvetjem, so prenesli nato zopet na prosto ter položili na mrtvaški voz, na kar se je pričel pomikati ogromen sprevod na novo mestno pokopališče, kjer so položili blagoga pokojnika k večnemu počitku.

Dva smrtna slučaja.

V starosti 78 let je umrla v Mariboru Ana Lenart, vdova po vodji zemljiške knjige in mati sodnega svetnika Lenarta. — Na posledicah vojne je umrl komaj 48letni mizarski mojster Edvard Brabovič. V svetovni vojni je dobil strel v trebuh, sicer ozdravil za silo, a do popolnega zdravlja se ni mogel povzpeti.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.
Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh cenah:

500 Din	\$ 9.35
1.000 Din	18.40
2.500 Din	45.75
5.000 Din	91.00
10.000 Din	181.00
100 Lir	\$ 5.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračana. Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno. **IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKI.** Pisma in pošiljke naslovite na: **ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,** 445 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1882.

Istaja vsak dan razen nedelj, po-
deljov in danov po praznikih.

Istaja in tako:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
649 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0092

The First and the Oldest Slovenian
Newspaper in America.
Established 1882.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0092.

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
a celo leto \$6.00	For one year \$6.00
a pol leta 3.00	For half a year 3.00

POZOR: Številka poleg vašega naslova na listu znači,
da kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
tem veliko pomagata listu.

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številke v tednu
čas do četrti dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov
uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Za krščansko demokracijo.

Fašizem je gotovo čisto brezbožna vladavina. On obožuje
človeka, Mussolinija, kojega samovolja se smatra kot sveta,
kojega beseda velja kot nezmotljiva. Njemu se doprinaša
čast, kakor pristojna samo Bogu.

Fašizem je do vsike razvit nacionalizem. Njemu je nar-
od, njegovo svetno blagostanje najvišja vrednota, kateri so
podrejene vse druge. Vse, kar temu služi, je prav in dovolje-
no. Za narod se sme ubijati, moriti, požigati, druge narode
tlačiti in podjarmljevati, se sme zaneti magari svetovna voj-
ska, se smejo delati drugim največje krivice. In kdo odločuje
o tem, kaj je v korist narodu? Bog? Morala? Večni božji
zakoni? Krščanska vest in zavest človeštva? Ne! Zopet
samo človek in sicer en sam človek in klika, ki se zbira okoli
njega. In ta klika, do zob oborožena, je zaslužila svoj lasten,
italijanski narod, udušila njegovo svobodo, odpravila ustavo in
razveljavila po svoji ohoiti obstoječe zakone. Volja samodrž-
ca je edina in vrhovna postava narodu in državi. Človečanstvo
ni nič, svobodna volja lastnega naroda ni nič, božje in cerkve-
ne postave niso nič, mednarodni dogovori niso nič, korist in bla-
gor drugih niso nič, ako ne ugaajajo enemu človeku in njegovi
kliki, ki s krutim nasiljem uveljavlja svoje "zakone", kakor da
so absolutni, božji zakoni. To se pravi preobrniti od Boga
postavljeni naravni red, tajiti zakone njegovega stvarstva, iz-
preobračati od Njega hoteni družabni red: to je, z eno besedo,
golo, nepokrito brezboštvo, ateizem, satanizem.

Začuda so se našli v Italiji tudi katoliki, ki so napravili
globok poklon pred tem sistemom, padli v prah pred člove-
kom, ki hoče biti Bog, in poveljujejo brezbožno tiranijo pa-
ganskega spopadstva. Ni jim niti mar papeža, poglavarja
katoliške Cerkve, ki nadomestuje na zemlji Jezusa Kristusa, in
nič jih ne vznemirja, če papež toži, da se mu pod fašizmom kra-
ti svoboda in ovira njegovo božje poslanstvo. Oni so zaslep-
ljeni od zmage Italije v svetovni vojni, ponavljajo Mussolinije-
va imperialistična gesla in odobrujejo, da je oropal družino in
cerkev pravice, da vzgaja krščansko mladino po naukih bož-
jega Izveličarja. Ne boli jih dejstvo, da je fašizem uničil kr-
ščansko ljudsko stranko, preganjal toliko duhovnikov in poži-
gal ljudske domove, in očitno jim je čisto prav, da je fašizem
v korist velekapitala in veleposresta pometel s svobodnimi de-
lavskimi organizacijami. Okrožnice papežev o pravični rešitvi
socialnega vprašanja, o upravičeni delavski samopomoči, o po-
šteni družinski plači zanje ne obstojajo. Okuženi po pogani-
skem nacionalizmu, prezirajo besede papežev o potrebi svetov-
nega miru, o bratstvu narodov, o pravičnosti napram drugim
narodom; oni so čisto soglasni s tem, da se v Primorju in Ti-
rolah slovanskemu in nemškemu narodu nasilno brani, da bi
poslušal božjo besedo v materinem jeziku. Kako je to mogo-
če med katoliškim narodom, ki ima svojo "Katoliško akcijo",
da, svojo katoliško univerzo v Milanu?!

Bodimo pravični! Tudi v Franciji imamo zaslepljene ka-
tolike, ki se opajajo ob brezbožnih nacionalističnih geslih
"Action Française", tudi v Nemčiji so se mnogi katoliki dali
prevarati po imperialistični politiki Bismarka in Viljema, tudi
v Avstriji so bili katoliki, ki so kljub svojemu krščansko-
socialnemu programu in v popolnem nasprotju s njim zagovar-
jali nasilno raznarodovalno politiko nad krščanskimi narodi, in
v Madjarski podpirajo danes ravno katoliki, na čelu jim naj-
višji knez, masčevanjaželjno restavracijsko politiko madjar-
skega šovinizma, monarhizma, veleposresta in velekapitalizma.
In če enkrat ti fašistični režimi doživijo svoj neizogibni polom,
potem so bodo socialisti masčevali za grehe teh zasleplencev
nad Cerkvijo, nad duhovščino, nad katoliško akcijo in nad
vsemi katoliki brez izjeme! Nedolžni bodo trpeli zaradi
onih katolikanov, ki z zaprtimi očmi drviijo za praporji nekr-

ščanskega fašizma.

Bodi to za nas nauk, da krepimo vrste resničnega, najviš-
jemu učniku Cerkve zvestega, nepotvorenega katoličanstva,
krščanskega socializma in demokracije, kakor so jo utemeljili
največji filozofi, bogoslovci in sociologi Cerkve. Zavračamo
in borimo se proti paganskemu nacionalizmu, imperializmu in
kapitalizmu! Branimo nepotvorenega načela krščanstva proti
vsakemu oportunistu in držimo vsi zvesto skupaj v enem ne-
združljivem taboru enotnega krščanskega organizma sloven-
skega ljudstva! Bodimo eno telo in ena duša vsi!

ROJAK PONESREČIL.

Oregon City, Ore.

Pri delu se je ponesrečil ro-
jak Matevž Polajnar pred os-
mimi leti, ko je zgubil na des-
ni roki vseh pet prstov in polo-
vico dlani; sedaj bo pa morda
zgubil, kar Bog ne da, pa še
levo roko. V petek, dne 27.
aprila, mu je prebilo polovico
dlane leve roke. Kosti in žile so
pretrgane. Nahaja se v Oregon
City bolnišnici in silno veliko
trpi. Vsi prijatelji in znanci mu
želimo skorajšnje okrevanje.
Prizadeti družini pa želimo
srčne tolažbe in božje pomoči.

M. P.

KAJ JE NOVEGA V CHI-
CAGI?

Chicago, Ill.

Slovenska naselbina v Chica-
go se pridno pripravlja za ob-
hajanje 30letnice ustanovitve
župnije sv. Stefana. Velike
dneve bo slavila letos naša
župnija in naselbina. Obenem
se bo to leto vršil tudi veliki
cerkveni bazar, katerega bo
večinoma vodila naša mladina.
Bazar se bo vodil na posebno
zanimiv način in obeta prinesti
župniji najboljši uspeh, kar
Bog da.

Dne 27. maja bo šel Vpelje-
valni klub KSKJ., kateri se je
pred kratkim ustanovil v naši
naselbini za osrednji zased, v
West Allis, Wis., kjer se bo vr-
šilo prvo tako slovesno upelje-
vanje članov v društva Kranj-
sko-Slovenske Katoliške Jed-
note. Veliko zanimanje vlada
v West Allisu in Milwaukee za
ta slovesni sprejem.

Prihodnji teden odpotuje
več Slovencev in Slovenk na
obisk v staro domovino. Pot-
valji bodo večinoma vsi potom
znane, ugledne ter zanesljive
potniške tvrdke Zakrajšek &
Česar v New Yorku, na parni-
ku "Ile de France", ki odpluje
iz New Yorka 18. maja ob pol-
noči v Havre. Vsem želimo ob-
ilo veselja v domovini in sreč-
nega povratka nazaj.

Obiskali so nas te dni: Mr.

Anton Grdina, gl. predsednik

KSKJ., ki se je udeležil pogre-

ba John A. Težaka v Jolietu in

obenem je počakal še na ne-

deljsko slavnost društva sv.

Florijana št. 44 KSKJ. v So.

Chicago, ki se je vršila dne 6.

maja, ko je društvo obhajalo

slovesno svojo 35letnico usta-

novitve, kjer je bil Mr. Grdina

glavni slavnostni govornik. Po-

tem je nas obiskal tudi Mr.

John Dečman, predsednik po-

rotnega odbora KSKJ., doma

iz Forest City, Pa. Tudi on se

je udeležil pogreba pokojnega

Johna A. Težaka, kateri je bil
njegov svak. Mrs. Težak je
namreč sestra Mr. Dečmana.

PISMO IZ STARE DOMO-
VINE.

Mirna peč, Dolenjsko.

Po dolgem času se zopet o-
glašamo v Vašem cenjenem li-
stu; marsikaj imamo povedati
našim rojakom v Ameriki, kaj
je novega tu in kako se nam
godí. Lansko leto smo obhajali
pobožnosti sv. misijona od 13.
do 20. novembra; vodili so ga
z vso gorečnostjo č. gg. laza-
risti iz Ljubljane. Udeležba je
bila obilna in goreča, vsa fara
se je duhovno prenovila. Potem
smo imeli občinske volitve, ki
pa niso prinesle zaželjenega
uspeha. Nasprotniki so dobili
13 odbornikov, naša katoliška
stranka pa 11 odbornikov. —
Zmagala je to pot laž, kajti na-
sprotniki so lagali pri svoji
strastni agitaciji, češ, da bodo
moral občani zidati novo žup-
nišče in novo šolo, če volijo s
katoliško stranko. Žalibog, da
so se nekateri naši sicer dobri
možje dali preslepiti s to lažjo
in so nasprotno volili. Vzrok
poraza so pa tudi mnogi drugi
naši volivci, ki so raje doma
ostali na zapečku, češ, brez
mene bodo že opravili. In tako
imamo sedaj zopet liberalnega
birta za župana in to po krivdi
naših neznačajnih, nezavednih
in omahljivih volivcev. Toda
poštenost in resnica morate zo-
pet zmagati. Za vzgled naj
nam bodo ogromne večine ob-
čin v Sloveniji, ki so vse v ka-
toliškem taboru. Božji mlini si-
cer počasi meljejo, toda si-
gurno.

Več znancev in prijateljev v

fari je zopet pošlo v preteklem

letu v večnost; tako n. pr. je

umrla v najlepši dobi Marija

Kužnik v Dol. Globodolu, se-

stra uglednega rojaka Franka

Kužnik v Clevelandu, vsled

padca z lestve v skednju se je

tako pretresla, da je čez nekaj

dni umrla. Umrla so dalje An-

ton Barbo iz Dobja, Janez Bar-

telj, po domače Ledvar, iz Mir-

ne peči, Jožef Kavšek iz Dobja

in drugi; vseh mrlčev je bilo

1. 1927 skupaj 81, rodilo se jih

je pa 118. Imeli smo pa tudi en

prav žalosten slučaj smrti. Dne

8. decembra je umrl v Čemšah

Mihail Kos, učitelj v pokojni

znani brezverec v fari. Ta mož

se je pred 8 leti civilno poro-

čil; da je mogel civilni zakon

skleniti, je preje odpadel od

katoliške vere, kakor tudi nje-

gova izvoljenka, neka Ana

Sporar iz Trebelske fare. Pod-

legel je pljučnici. Ostal je do

zadnjega zdihljeja zakrknjen,
umrl nespravljen z Bogom, bil
pokopan necerkveno, t. j. brez
duhovnika, brez križa, brez
luči in zvonjenja, v pretresljiv
zgled in poduk vsem župlja-
nom. Dne 27. februarja t. l. je
umrl tu v Mirni peči g. Anton
Rupena, znani trgovec z og-
ljem in lesom, star šele 48 let.
Lansko leto nas je zapustil
nam vsem priljubljeni in dobri
gospod kaplan Jožef Poje, in
odšel na novo službo v Lesko-
vec pri Krškem. Celih 8 let je
tu služboval in posvetil vse svo-
je moči mladinski organizaciji,
ustanovil je kat. izobr. društvo,
orlovski odsek in postavil pri-
prost "Društveni dom", kjer se
društveno življenje razvija. —
Dobili smo novega g. kaplana
v osebi Antona Ravnikar, zo-
pet dobrega in gorečega du-
hovnika, ki nam je porok za
nadaljni razvoj društvenega in
prosvetnega dela v fari.

Tudi letošnji predpustni čas
je bil precej živahen; stopilo
je 20 parov v zakonski stan.
Med temi poročenci naj omeni-
mo samo dve hiši, namreč Za-
gorško v Zagorici in Kolenčevo
v Hmeljčecu, ki sta zamenjali
osebe, Zagorški Lojze je poro-
čil Kolenčevo Frančko, Kolen-
čev Pepe pa Zagorško Rozal-
ko. Značilno pri letošnjih po-
ročencih je dejstvo, da so vsi
ženini in neveste dobili svoje-
ga tovariša ozir. tovaršico za
zakon doma v fari, samo en
par je šel ven iz fare.

Po prizadevanju našega g.
župnika smo dobili v naši fa-
rni cerkvi dve novi pomnilni
sliki, namreč podobo sv. Fran-
čiška Serafa, ustanovitelja III.
reda, in podobo sv. Male Tere-
zike od Deteta Jezusa, najno-
vejša in najmlajša svetnice se-
danjega časa; prvo podobo je
plačala naša tretjerredna skup-
ščina, za drugo podobo pa na-
biramo prostovoljne prispevke
in je še nekaj dolga na njej.
Lansko leto smo plačali zadnji
dolg na velikem zvonu; kajti
takrat, ko smo dobili veliki
zvon, smo morali vzeti posoji-
la še 50,000 Din, da smo zvonar-
no (livarno) plačali. Hvala Bo-
gu, zdaj je ta dolg poravnal;
največ je prispevala domača
hranilnica in posojilnica, po-
tem pa tudi naši zavedni roja-
ki v Ameriki, za kar jim še en-
krat pristočno zakličemo: Bog
vam povrni stoterno!

Ker veliki zvon še nima pra-
vega tovariša v zvoniku, manj-
ka namreč še srednji zvon s te-
žo okrog 800 kg, so se farani
odločili z letošnjim novim le-
tom zopet nabirati prostovoljne
darove za nov srednji zvon.
da bomo potem imeli pri fari
res lepo in ubrano zvonjenje,
kakršnega ne bo daleč okrog.
Korajko k temu koraku so nam
dali zopet naš g. župnik, ki za-
upajo na našo darežljivost in
pomoč božjo. Zato se pa tem
potom zopet drznemo vas,
dragi rojaki, lepo prositi, da
bi nam blagohotno priskočili
na pomoč s prostovoljnimi da-
rovi, kadar vam bo mogoče, ali
vsaj, kadar se delavske razme-
re v Ameriki kaj zboljšajo. —
Sporočiti vam moram tudi pri-
tej priložnosti veselo novico,
da so naši rojaki v Kanadi na
prošnjo g. župnika poslali prvi

dar iz te dežele za nov srednji
zvon v znesku \$40.00. Darova-
li so sledeči: A. Prime, Sred.
Globodol, \$5, Stefan Brezar,
Sr. Globodol \$3, J. Avbar, Gor.
Globodol \$5, Jož. Rozman, Go-
lobinjek \$5, J. Progar, Hmelj-
čice \$5, J. Saje, Vel. Kal \$5,
J. Kolenc, Mali vrh \$5, F. Pav-
ček, St. Jurje \$2, Neimenovani
\$3. Bog jih živi in povrni sto-
terno! Nadaljne darove spre-
jema hvaležno župni urad v
Mirni peči.

BUDWEISERJEV JEČME-
NOV SLADNI SIRUP.

Najboljši in najbolj redilen
dodatek k živlenskimi potreb-
ščinam, glasom kritikov, je
Budweiser Malt Syrup. Izdelu-
je ga Anheuser Busch kompa-
nija, organizacija, ki je pora-
bila sedemdeset let za študije,
kako se pride do najboljšega.
Budweiser Malt Syrup je naj-
boljši, za to jamčijo dolgoletne
izkušnje in zavod, v katerem
je investiranega 40 milijonov
dolarjev.

Delali so se eksperimenti z
drugimi hranami, da se je o-
značila vrednost kvalitete. Pe-
karske industrije so pronašle,
da je posebno uporabljiva za
njihove izdelke. Rabijo ga pri
pecivu najboljših vrst: kruh hi-
treje vzhaja, če se testu doda
nekoliko sirupa; pecivo je o-
kusnejše in ko je pečeno, lepše
izgleda.

Izdelovalci slaščic so tudi
pronašli Malt Syrup kot velik
pripomoček, da je njihovo bla-
go bolj okusno in bolj redilno.
Preparacije iz sladnega mle-
ka, ki se dobijo v trgovinah z
mekimi piščanci, so prišle do
popularnosti skozi Barley Malt
Syrup.

Anheuser Busch Budweiser
Barley Malt se oglašuje sedaj
tudi v našem listu in je zelo
priporočljiv. Dobi se v vseh
grocerijskih trgovinah.

PRVA JEKLENA HIŠA V
PRAGI.

Tvrdka Boehler je te dni v
Pragi zgradila prvo jekleno hi-
šo iz materiala, ki ga sama iz-
deluje. Hišica je prav lična,
prtična, vili podobna. Stene
so znotraj in zunaj ometane,
tako da se nikjer ne pozna, da
je hiša zgrajena iz drugega
materiala nego iz ocele. Plo-
šče sestoji v sredi iz poldrug
centimeter debele železne plo-
čevine na obeh straneh pa so
izpolnjene z žaganjem in az-
bestom. Ko je hiša sestavljena,
se stene še omečejo in pobar-
vajo. Plošče so proti mrazu in
vročini ravno tako odporne ka-
kor 45 mm opeka. Tvrdka iz-
deluje plošče na 10 različnih
tipov. Družba Boehler namera-
va sama zgraditi celo vrsto hiš
in jih oddajati v najem, potem
pa ustanoviti kreditni sestav,
ki bo vsakemu omogočal priiti
do lastne hiše. Država in kre-
ditni zavodi bodo dajali za je-
klena hiše kredit kakor za zi-
dane. Jeklena hiša, ki je znat-
no cenejša, se zgraja v 6 ted-
nih.

Ako se ti "Amerikanski Slo-
venec" dopade, povej to svo-
jim prijateljem in znancem in
priporoči jim ga, da si ga ra-
roče!

Njegova navada. (Prispe-
vek). — Ti Mimogrede, ali vi-
diš poštenost našega lawndal-
skega podurednika. Tebi je o-
besil na rame odgovornost za
moje prispevke. Ko sem mu
zadnjič dovolj jasno povedal
o tem, sedaj kar molči. Pošte-
časniki bi pač tako izjavo
popravili — le naš podurednik
jo nikdar. Pri njem je to v na-
vadi: zapiše, da v javnost, pa
naj bo laž ali resnica. Zdaj še
le vidim, da nekoč na Calume-
tu ni zastoj padalo po čelju-
stih. Človek, ki tako rad širi la-
ži, drugega ne zasluži. — V.
Cicero.

Hud učinek. — Danes teden
sem objavil dopis iz Mohrland,
Utah, ki ga je poslal za ob-
javo rojak Zele, predsednik lo-
kalnega društva S.N.P. Jože
in Blaže sta steknili skupaj
glave. Jože je nervozno pomi-
kal evikar po svojem ključa-
stem nosu in po dolgem iskanju
po jednotini korespondenci sta
našli dokumente, ki povedo,
kako se je hotelo za nez voditi
društvo, poštene in pravične
člane, a le zabavani so v Jože-
tove črne bukve, kar počelo za
njim kimati in prisegati na nje-
gove budalosti. In mero Jože-
tove nerazumnosti je bila polna.
Hudo ga je začelo napenjati
in v soboto je nastala v njegovih
fiki, s katero dela jednolično ve-
liko zgubo, eksplozija, pošlo
— oprostite — uslo je Jožetu
v hlače, a obenem tudi v mož-
gane, in nastala je silna dušev-
na kolobocija v tetki. Upošte-
vajoč vse to, Jožeta opreča-
mo, kajti revež je in nam a-
smili, ker ga tako silno trga
njegovem zgorjem stoku. M-
razem bo temu vzrok, drugač-
bi Jože ne cvilil tako. Njega-
va pisava je priča, da je bil
revež silno nervozen in silno
razkačen. Ko je pisal dotični
list v sobotni številki. Skoda
je le, da za take pacijente ni
leka v nobeni lekarni. Res,
prav žalostno...

Žid pred krstom. — Žid Mo-
rice Rozenkrane je sklenil, da
se da krstiti. Čim bolj se je
približeval dan krsta, tem bolj
je bil Rozenkrane v skrbeh.
Poleg drugega ga je tudi sk-
belo, kako naj se oblače za
krstno svečanost.

Odločil se je, da vpraša za
svet svojega prijatelja kristja-
na.

"Prijatelj moj, v kakšni oble-
ki naj grem h krstu?" ga je
vprašal.
"Mi kristjani, dragi moj,"
mu je prijatelj odgovoril, "gre-
mo h krstu v plenicih, kako pa
naj greš ti oblačen, pa ti res ne
morem povedati."

On že ve. — A.: "Ženske
mnogo hrabreje prenašajo bo-
lečino kakor moški."
B.: "Ali ste zdravnik?"
A.: "Ne, čevljar..."

Naročnite najstarejši slo-
venski list v Ameriki "Ameri-
kanski Slovenec!"

* PODLISTEK *

Dr. Guthi Loma:

GRBAVEC.

Detektivski roman.—Iz madžarščine pre-
vedel F. Kolenc.

Ali sedaj razumete, zakaj je bil
grbavec tako miren, ko je poslušal strašno
obdolžitve? ...

V bodečem stanju ne ve nič o tem, da je
moril, kakor oni, ki ima pomoči grozne sa-
nje in je do zjutraj pozabljen. Ne ve, da je
bil v "Belem krokarju", ne pozna cukrjarja
in misli, da je bil v času umora v resnici v
operi ... Kraljevo pravništvo je torej gre-
šilo nad pravičnostjo; grbavca je bilo treba

izpustiti, ker je nedolžen ...

— Nedolžen?

— No, da ... Po 76. odstavku kazenske-
ga zakonika se dejanje ne more všteti one-
mu, ki ga je nezavestno izvršil in ni razpo-
lagal s prosto odločitvijo volje.

— Razumem.

— Sedaj je brezdvomno, da je dr. Dezi-
derij Popp podpihovalec.

— Vprašanje je: ali mu lahko dokaže-
mo?

— Mogoče ... Težavna, zelo težavna
naloga, upam pa, da pridemo do cilja ...
Pokličite grbavca!

— Ali ga hočete hipnotizirati?

— Poskusim ... Ni mi potrebno nagla-
šati, da le na skrivaj, ker se izsledovalni
organi ne smejo poslužiti takih sredstev...
Drugače ne moremo ujeti zdravnika, ki
ždaj na vse misli, samo na to ne, da upo-
rabi zoper njega orodje, ki ga je sam ra-

bil ... Pokličite Elijo Bergerja! Potolažite
ga, da se mu ne zgodi nič hudega.

— Prepustite meni stvar, g. kapetan!
— Predno greste k njemu, morate izve-
diti: ali ni pri njem dr. Deziderij Popp.

— Nepotrebno opozorilo!

Čez pol ure je Elija Berger vstopil v ka-
petanovo stanovanje. V sobi je vladal po-
lumrak. Skozi zaveso balkonskega okna je
prisvetila v sobo luna. Kapetan je pomig-
nil Tuzarju, da ostane v ozadju. Pomilova-
nja vredni mladenič hoče nekaj povedati,

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 13 Nedelja — Sv. Servacij.
 14 Ponedeljek — Križev dan, Sv. Bonifacij.
 15 Torek — Križev dan, Sv. Zofija.
 16 Sreda — Križev dan.
 17 Četrtek — Vnebohod, Sv. Paškal.
 18 Petek — Sv. Venancij.
 19 Sobota — Sv. Peter Celestin.

Rev. K. Z.:

PETA NEDELJA PO VELIKI NOČI.

4. povelikinočna: Jezus obeta učencem sv. Duha.
 — (Jan 16, 5—14.)

Berilo je vzeto iz pisma sv. Jakoba apostola. Zgodbe stran 1077, na desni zadnji odstavek z dolaj z besedami "Zvršite na besedo..." nasledna dva odstavka do besed "... ohraniti brez madeža pred tem svetom".

"Treljubi, bodite delavci besede in ne samo poslušavci!" Kako resen in potreben nauk za sedanje naše razmere. Le prevečkrat smo mi samo poslušavci božje besede. Poslušamo jo še radi, posebno, ako nam jo kak spreten pridigar v lepih besedah podaja. Toda ali je to dovolj? Nikakor! Sv. Jakob svari in pravi: "s tem bi samo sami sebe zapeljevali." Da, površni kristjani, kristjani samo na zunaj, samo z besedo ne pa tudi s življenjem, ne pa s prepričanjem, sami sebe slepe in zapeljujejo. Mislijo, da so kristjani, v resnici so pa hinavci. Sv. Jakob lepo razloži besedo božjo in jo primerja ogledalu, katerega vzamemo v roke, da se pogledamo, kakšni smo, ako smo kaj umazani, da se moramo umiti predno se pokažemo pred ljudmi. Beseda božja nam mora biti za dušo tako ogledalo. Kjer se pogledujemo, kakšni smo, ali smo kaj umazani, ne na je prišlo kako blato greha, mlačnosti, površnosti? Toda ne smemo ga rabiti kakor ga rabi tisti, ki se površno pogleda, potem pa gre in pozabi, kakšen je bil. Ne! To ogledalo je svetlo in jasno in nam kaže "postavaj prostosti" v vsi njeni vzvišenosti in lepoti. Poslušajmo besedo božjo tako, da se bomo skrbno ogledali in se videli natančno kakšni smo v božjih očeh in potem šli in svoje življenje temu spoznanju primerno uredili, da bomo jasno videli kakšni moramo biti in da si bomo prizadevali taki tudi postati.

To je prvi del bogoljubnega življenja. Drugi del je pa ljubezen do bližnjega, posebno usmiljenje do ubogih. Gospod Jezus je posebno ljubil reveže. Te je posebno rad imel in jim posebno rad pomagal. Bogatinom je klical večkrat gorje. Reveže je pa blagovolil. In tako je naravno, da zahteva po svojem nauku od vseh, ki hočejo biti njegovi tako usmiljenje do ubogih, udov in sirot. Da, tu apostol zavrača napačno mnenje mnogih pobožnih duš, ki vidijo višek popolnosti in pobožnosti v velikih molitvah. Pri tem pa pozabijo na dvoje: na svoj jezik in na svoje srce. "Prazna je taka pobožnost", pravi, kjer se pri tem ne kroti svojega jezika. Cela pobožnost, cela svetost, vse, kar sveta vera od človeka zahteva, je: biti usmiljen in izkazovati usmiljenje in pri tem se greha varovati, ali kakor pravi sv. pismo na drugem mestu: Delaj dobro in varuj se hudega.

Sv. evangelij je vzet iz evangelija sv. Janeza, 16. poglavje 23. do 30. vrste. Zgodbe stran 532, na desni drugi in tretji odstavek z besedami "resnično vam povem..." do "da si izšel iz Boga."

Gospod spodbuja svoje učence in z njimi vse nas, da radi molimo. Molitev je poleg dela naša glavna dolžnost. Bog nas je vstvaril, da bi ga častili. To svojo glavno dolžnost bivanja na zemlji izvršujemo z molitvijo. Zato smo dolžni pogosto dvigati svojega duha k Bogu, to je, moliti. Moliti smo dolžni pa tudi radi zapovedi Jezusove. "Molite!" je pogosto zabijeval svojim učencem. Posebno je pa to zapoved pojasnil s svojim krasnim zgledom. Velikrat je po cele noči prebil v molitvi. Moliti nas pa tudi sili naša revščina. Mi smo nič in ne moremo nič sami iz sebe. Vse pa premoremo v njem, ki je naš Bog. Bog ima vsega, kar mi potrebujemo. Zato pa zahteva od nas, da ga prosimo. — Kakor oče želi, da ga otroci prosijo vsakdanjih potrebnih stvari, tako želi tudi Bog, da ga mi prosimo. Zato je učil Gospod: "Kadar molite, recite: Oče naš, ki si v nebesih!" Kakor otroci pridite k svojemu Bogu, navorite ga z ljubkim imenom "oče" in mu potem prednesite svoje tožbe in svoje potrebe. In "resnično, resnično Vam povem, ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu vse vam bo dal". Ipa, da boste gotovo bolj uslišani, ne prosite ga v svojem imenu. Vaš jezik je umazan z grehmi. Vaše srce je onesnaženo s strastmi. Kazen zaslužite, ne usmiljenja, ne milosti. Zato pa pridite k Očetu in prosite v mojem imenu. Ni treba, da bi se jaz zavzel za Vas, ne, "zakaj Oče vas sam ljubi," ampak v mojem imenu ga prosite, "ker ste vi mene ljubili in ste verovali, da sem iz Boga izšel, da sem Sin božji."

Naslednji trije dnevi so dnevi molitve ali križevi dnevi. Sv. cerkev želi nekako pred odhodom Gospodovim v nebesa iziti pred njega vse svoje srce, vse potrebe, da bi jih uslišal. Tako nas opominja, da tudi mi te dni več molimo. Naučimo se pa tudi v prihodnjem svojem življenju vzdrževati molitev z delom in delo z molitvijo, ker le tako bomo imeli vspeh. Kakor bi bilo nespametno, ko bi kdo šel v cerkev in sedel v klopi in rekel: "Pravijo, da moramo moliti, pa nam bo Bog vsega dal. Tu sem sedaj. Molil bom, Bog naj mi pa da vsega, kar potrebujem." Da bi bilo tako ravnanje nespametno in smešno, je jasno. Še bolj nespametno je pa, ako kdo misli, da pri delu in trudu v življenju ni potreba molitve. Enako ne bo nič. Prazno je delo brez sreče iz nebes. Zato kakor imamo dve nogi za hojo, tako je dvoje potrebno, da pridemo do sreče: moliti in delati! delaj in moliti!

Resen in važen nauk za življenje. Človek, ne pozabi ga!

Nauk za med tednom: "Moli in delaj! Delaj in moli!" sta dva stebra vsakega vspeha na svetu.

Raznoterosti.

ENA ZABAVNA IZ NEODREŠENE DOMOVINE.

Oktober meseca preteklega leta je šel trgovec France Vrabec na sejem v Sežano. Tu pa je doživel neprijeten dogodek. Neznane mu je v gneči izmaknil listnico z večjo vsoto denarja. Imel pa je toliko sreče, da so takoj zagrabili tatu, nekega Bruna Sussana iz Trsta. Zaprl so ga v sežanski zapor, kjer naj bi čakal da pride pred sodnika.

Te dni se je imela vršiti razprava pred tržaškim sodiščem. Sodni dvor je bil zbran, toda obtoženca Sussana ni bilo nikjer.

V zaporu je namreč imel priliko, da se je skozi zamreženo okno seznanil z nekim dekletom, katero naklonjenost si je znal pridobiti in ki mu je olajšala z lepo besedo, pihačo in jedačo, bivanje v zaporu.

Prišel je tako 28. oktober, dan, ko je fašistovska Italija slavila pohod na Rim. Slavnost se je vršila tudi v Sežani in sicer je po svoji navadi tamkajšnji paše Grazioli gnal na slavnost vse kar leže in gre. Med nesrečneži, ki so se morali udeležiti te komedije je bil tudi čuvaj zapora, ki je moral pustiti svojega varovanca samega in ubogati višjemu ukaz. To priliko pa je Sussan znal dobro izrabiti. Prepričal je svojo prijateljico, da mora tudi on na slavnost, češ, da je to njegova dolžnost in da je prejel tak ukaz. Dekle je sicer majalo z glavo, toda živimo v takih časih, ko je kaj takega več nego verjetno in izpustila je tička, da je šel na slavnost, odkoder ga ni bilo več nazaj.

Čuvaj je prišel v disciplinarno preiskavo, toda bil je oproščen, ker je zamudil svojo službo iz nacionalnih interesov.

Zaman je torej se sestal sodni dvor, da bi sodil Sussana, ki se do danes še ni vrnil od slavnosti. Toda niti v odsotnosti ga niso mogli obsoditi, ker je manjkala glavna priča, okradanec. Vest je prinesel celo tržaški Piccolo v svoji večerni izdaji, toda previdno je zamolčal, za kakšno slavnost je šlo.

STRAŠEN DOŽIVLJAJ IZ DORE DUNCAN.

Nedavno so izšli Spomini slovite pokojne plesavke Izidore Duncan. Tu pripoveduje med drugim o dogodku, ki ga je doživela na Dunaju, ko je bila prvič tamkaj.

Prišla je tedaj na Dunaj skupaj s slavno plesavko Loie Fuller. Stanovali sta v hotelu Bristol. Med prijateljicami Fullerjeve je bila tudi mlada, rdečelasa, pretirana deklica, ki je stanovala z Duncanovo v eni sobi. "Nekega jutra zarana —

tako pripoveduje Duncan — ko še ni začelo svitati, je deklica nenadoma vstala, prižgala luč in kakor kaka prikazen prišla k moji postelji rekoč: "Bog mi je ukazal, da te zadavim!" — Spomnila sem se, da se hipno zblaznelim ljudem ne sme ugovarjati. Zato sem kolikor mogoče mirno odgovorila: "Prav imaš, pripravljena sem; vendar mi dovoli, da preje opravim večerno molitev." — "All right!" je pritrdila, postavila svečo poleg moje postelje in čakala. Jaz pa sem skočila iz postelje, siloma odprla vrata in v sami spalni obleki drla po stopnicah, kričeč: "Lady Nursey je znorela!" Dekle mi je bilo tik za petami. Priteklo je šest hotelskih uslužbencev, ki so nesrečnico zgrabili in držali, dokler niso prišli zdravnik. Uspeh zdravniške preiskave je bil tako pretresljiv, da sem takoj brzojavila materi, naj pride pome."

EVROPSKE KNJIZNICE.

Prof. Wahl, ravnatelj vseučiliške knjižnice v Hamburgu, je pred kratkim v "Hamb. Nachrichten" objavil članek o evropskih knjižnicah. Utogovil je, da koraka Nemčija, kar se tiče knjižnic, na čelu vseh evropskih držav. L. 1925. je bilo v nemških znanstvenih in strokovnih knjižnicah 37.802.000 zvezkov. Za Nemčijo slede potem po vrsti: Francija,

ZAHVALA.

Chicago, Ill.

Dolžnost naju veže, da se tem potom prav iskreno zahvaljujemo vsem najinim sorodnikom, prijateljem in znancem ob priliki najine srebrne poroke. Nisva mislila, da imava toliko iskrenih prijateljev in znancev.

Prihitieli so od vseh strani, da nama častitajo za najino 25letnico, katero sva obhajala dne 28. aprila. Pa niso nama častitali samo z besedo, ampak vsak je nama podaril lepo darilo. Ne moreva vseh imen zapisati, ker bi vzelo preveč prostora. Okoli dvesto ljudi naju je posetilo tisti dan, kateri nama bo ostal v najlepšem spominu, — najine srebrne poroke. Zato se pa prav iz srca lepo zahvaliva vsem skupaj, ne pozabiva Vas nikdar. Tudi se prav lepo zahvaliva preč. p. Aleksandru za opravljeno sv. mašo in za lep govor v cerkvi, kateri je naju ganil do solz. Hvala Vam še enkrat in sprejmite vsi skupaj prirčno lepo hvalo! Mr. & Mrs. Frank Besowshek, 1835 W. 22nd St.

Velika Britanija, Italija, Avstrija, Švica, Češkoslovaška, Belgija, Nizozemska, Poljska, Španija. — V Češkoslovaški republiki je 18.157 strokovnih knjižnic z 11.674.431 zvezki; od tega je 24 veleknjižnic, katerih vsaka ima nad 50.000 zvezkov, vse skupaj pa 3.062.682 zvezkov.

Z ŽENO POD VLAK.

Na pariški postaji Denfert-Rochereau je bilo občinstvo te dni priča groznega dogodka. Na peron je prišel mlad par. Tik pred prihodom vlaka je moški razburjeno nekaj prigovarjal ženski, ki se je branila in zaklicala: "Nočem!" Predno je mogel kdo zabraniti, je moški prijel žensko čez pas in jo siloma potegnil s seboj pred prihajajoči vlak, ki je oba raztrgal. Preiskava je dognala, da sta bila to 33 letni zasebni uradnik Criquet in njegova 28 letna žena. Zakon je bil vsaj navidežno srečen in je neznan, kaj je gnalo Criqueta do tako strašnega dejanja.

KAJ ŠTORE OTROCI.

Iz Schwerina poročajo 13. m. m.: Dečki, ki so se igrali ob Schwerinskem jezeru, so v šali privezali nekega dečka v ribiški čoln, ki je pušcal vodo, mu zamašili usta, nato pa čoln porinili od brega. Veter je gnal

ZAHVALA.

Chicago, Ill.

Ne moreva najti primernih besed, da bi se zahvalila, kako so naju iznenadili z vabilom na srebrno poroko Mr. & Mrs. Frank Besowshek. Res tega nisva nikdar pričakovala od Vas. Prvič zato, ker se malo časa poznamo, drugič pa, da bo drugih ljudi zadosti in naj ne boodo prav nič pogrešali. Ali kaj, ko je prišel 28. april, pa nisva mogla več zdržati, kar šla sva. Kako so naju presenetili, ko sva vstopila. Kar za mizo, na kateri je bilo polno dobrot, ki so se kar same ponujale.

In tako smo se potem zabavali do poznega večera. Saj nama ni bila volja se podati domov, ki je bila tako vesela družčina in še vse drugo povra. Tudi naju niti ne bi radi pustili. Pa kaj, ko naju je v nedeljo čakalo precej dela, ko je društvo sv. Ane imelo svojo prireditev. Tako je potekel dan, kateri nama bo ostal v trajnem spominu. Vam pa, Mr. & Mrs. Besowshek, še enkrat želiva, da bi srečno in zdravo ućakali še svojega zlatega jubileja v krogu svoje družine. Bag Vaju živi in hvala Vam! Mr. & Mrs. Martin Frank.

Budweiser
Prava kvaliteta sladnega sirupa

Premije se dobijo na račun kvalitete.

Stroški za sirovi material, ki se rabi pri izdelovanju Budweiser Malt Syrup ne dovolijo, da bi dajali premije. — Naše premije so kvaliteta, kateri ni nobena druga enaka — in je vključena v vsaki kangli Budweiser Malt Syrup, ki jo kupite

Za fin okus in zavečjo hranilno vrednost, se poslužujte sladnega sirupa, če pečete kruh, potice ali kaj enacega.

ANHEUSER-BUSCH, St. Louis
Western Sales Corporation

1525 Newberry Ave. Distributors Chicago, Ill.

BM-75

Dobili smo

ZALOGO KNJIG

Goriške
Mohorjeve
Družbe

ZA LETO 1928.

Knjige so sledeče:

KOLEDAR.

ZA DOMAČIM OGNJIŠČEM, družinska vzgojna čitanka, F. Terčelj.

OB SREBRNEM STUDENCU, povest F. Jaklič.

ZGODBE SV. PISMA STARE ZAVEZE.

OČE BUDI VOLJA TVOJA, povest, Dr. Pregelj

(Kdor želi, lahko dobi mesto te zadnje povestne knjige: Dr. A. Ravnik: Kako zdravimo živino.)

Cena peterim knjigam skupaj je

\$1.00

in 10c za poštnino.

Te knjige smo naročili od Goriške Mohorjeve Družbe pred vsem zato, da podpiramo to družbo v njenem plemenitemu namenu, vzdrževati in gojiti slovenski jezik med Slovenci pod italijanskim jarmom. Zato smo prepričani, da bodo ameriški Slovenci pridno segli po teh knjigah in s tem pokazali svojim zasužnjenim bratom, da sočustvujejo z njimi in so jim pripravljeni po možnosti pomagati. Nas bi jako veselilo, ako bi mogli vse knjige hitro razpečati in družbi poslati znatno pomoč, ter za prihodnje leto naročiti najmanj 5000 izvodov. Od odziva ameriških Slovencev bo to odvisno, zato vsi sežite po teh knjigah, ki so vredne najmanj dvakratno ceno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Hranite vrednostne
papierje!

Zelo nespametno je, kdor nima lepo v redu spravlenih svojih vrednostnih papirjev, kot potrdil, zavarovalniških polic, bondov itd.

Kupite si bokso za spravljene vrednostnih papirjev in imejte svoje listine spravljene in pod ključem.

NAROČITE JO ŠE DANES!

EICHHOLZER AND CO., INC.
Forest City, Pa.

Gentlemen: — Enclosed find remittance \$1.39 for which please send me postpaid one bond box.

Name

Address

City or town

EICHHOLZER & CO. Inc.
FOREST CITY, PA.

NA PRODAJ STA v Watkeganu, Ill. poceni, dve loti, radi odpotovanja. Vprašajte pri J. uKsman-u. No. 912, Lenox Ave. tds

SPOMIN

OBLETNICE SMRTI MOJEGA OČETA.

Dne 8. maja 1927 ste zatisnili za vedno Vaše trudne oči. Zapustili ste nas, niti pokropiti Vas nisimo mogli, ne gledati v Vaš obraz in Vaš zadnji pogled. Blagi oče, počivajte sladko in odpočijte se mirno. Nam ostanete vedno v spominu, čakujoči, da se kmalu vidimo nad zvezdami.

Zalujoči ostali: mati, vdova v domovini; trije bratje, Lojze, Tone in Joža tu v Ameriki. Frank in hči, Mary Oblak.

Eichhart, Ind., dne 8. maja, 1928.

Sirite "Amer. Slovenca"!

DŽUNGLA

— ROMAN IZ AFRISKIH PRAGOZDOV. —

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Ključavnica ga potop ni dolgo mudila. Kmalu so se mu odprla vrata.

Zanimalo ga je, kako se zaklepajo in odlepajo, pozorno si je vse ogledal in našel je, da se dajo zakleniti tudi od znotraj.

Stopil je v kočo in zaklenil vrata za seboj. Nemoten je hotel biti pri svojem poslu.

Lotil se je podrobnega pregledovanja, pa kmalu so ga knjige popolnoma vzele v zakup. Čudno ga je vleklo h knjigam, ni se mogel ustavljati, za nič drugo mu ni bilo, nad vse ga je mikalo da bi zvedel, kaj tiči v skrivnostnih listih in kak namen imajo.

Najbolj so ga seve zanimale knjige s podobami, med njimi abecednik in velik slovar, ki je tudi bil poln lepih slik.

Ves radoveden jih je ogledoval in bujno je delovala njegova mlada, živahna domišljija. Ponekod ni bilo slik. Mesto njih pa je bila vsa stran polna majhnih, skrivnostnih podob, "žuželke" jih je imenoval siromak, ker ni poznal drugega imena zanje. Te "žuželke" pa so bile tiskane črke in njim je odslej posvetil vso pozornost.

Po opitje — tako se je naučil — je čepel na mizi, ki jo je stesal njegov oče, sklanjal svojo mlado, pa mišičasto, krepko razvito telo nad knjigami, njegovi dolgi črni lasje so mu padali po nagubanem belem čelu in čez bistro, razumne oči, njegov drobnji fini obraz je bil ves zamišljen v učenju.

Iskra umevanja se je unela v njegovi mladostni, brihtni glavi, nejasno izprva, pa vedno jasneje in določneje se mu je oblikovala prva misel o namenu in pomenu skrivnostnih drobnih pismenskih znakov, misel, ki ga je končno, po mnogih letih šele seve, privedla do popolnega umevanja črk in do branja tiskanih knjig.

Pred njim na mizi je ležala odprta začetnica.

Ves začuden je ogledoval sliko, ki je kazala bitje do pičice njemu podobno. Isti go-li obraz je gledal, oči, nasek, usta, vse je bilo kakor pri njem samem. Prav nič ni bilo to bitje podobno Kali ali pa Kršaku. In vse telo, izvzemši glavo in roke je nosilo bitje odedo v gosto, pisano dlako, vse lepšo nego so jo imeli njegovi tovariši. Misli je namreč, da je obleka, suknjič in hlače, — dlaka.

In pod sliko je stalo pet drobnih znakov v skupini "d-e-č-e-k".

Nad sliko in pod njo in krog nje je bilo vse polno drugih nerazumljivih znakov. Opazil je, da se skupina d-e-č-e-k med njimi večkrat ponavlja.

Še nečesa se je naučil. Iznašel je, da je pravzaprav malo različnih znakov, da pa se ti večkrat ponavljajo. Včasih stoji sami zase, največkrat pa stojijo skupaj v večjih in manjših grupah.

Počasi je listal po začetnici, ogledoval slike in iskal, kje bi se med tiskom našla zopet skupina d-e-č-e-k.

In spet je našel sliko, sebi podobno. Majhno postavico je kazala, enak obraz, oči in nos je imela kakor on, in s čudno pisano dlako je bila odeta. In poleg postavice je bila naslikana žival, ki je hodila po štirih nogah. Da, res, tako je zasodil, taka je lisica.

Pod to sliko pa je stalo: "D-e-č-e-k i-n p-e-s."

Glej, tu so spet stali tisti znaki, ki so vedno spremljali sliko, njemu podobno —!

In tako se je učil brati. Počasi seve, zelo počasi.

Kajti trdo in trudapolno delo si je naložil nevede, — delo, ki se vam ali meni zdi skoraj nemogoče. Učil se je brati, ne da bi imel le samo pojem o živi govorici, o besedah in o črkah. Saj ni znal druga ko živalske klice in krike Kršakovega rodu. In niti sanjalo se mu ni o stvarih, ki jih je videl na slikah in o katerih je bral po knjigah. Saj ni poznal drugih stvari ko tiste, ki jih je dan za dnevom srečaval v džungli.

Učil pa se je brati takole.

Živo si je vtisnil v spomin sliko, ki je pojasnjevala besedo, oziroma po njegovem pojmovanju skupino znakov, natisnjenih v začetnici pod sliko. Kadarkoli je našel kje v knjigah spet tisto skupino znakov, ko mu je stopila v spomin tudi slika. Če je na primer našel kje natisnjeno skupino "deček", je v duhu, ko je videl sliko ki je kazala bitje njemu podobno, z golim obrazom, z velikimi očmi, z drobnim nosom, čisto drugačno nego so bili Kršak ali Kala ali katerikoli njegovih džungelskih tovarišev. In vedel je, da je to d-e-č-e-k. Kaj je "deček", tega seve izpočetka ni vedel, to mu je mnogo let pozneje povedal šele slovar, ko je znal že gladko brati.

V začetnici in v slovaru je bilo mnogo slik. Tekom let si jih je vse vtisnil v spomin, se jih

je naučil, in z njimi tudi skupine črk, tiskane besede, ki so jih slike pojasnjevale.

Seveda ni našel v svojih knjigah slik za vse besede. Pa brihten je bil, bujno domišljijo je imel in oster razum. Iz dveh znanih besed si je sam sestavil sliko o tretji itd. Njegovi pojmi o vseh teh nepoznatih rečeh so bili izpočetka seve zelo napačni in nejasni. Pa popravil si jih je in izpolnil tekem let. Čim več je bral, tem več je znal.

Branja se kajpada ni naučil v enem dnevu ali tednu, tudi ne v enem mesecu ali letu. Leta in leta je hodil v kočo, leta in leta je tuhtal in premišljeval in ugibal in si ugaibal v spomin skupine črk in iz znanih besed ugibal nove.

Pa sčasoma je res znal brati, to je, umeval je besede po slikah, ne da bi seve pri vsem tem znal jezik, v katerem so bile knjige pisane.

O nekaterih skupinah črk, na primer o glagolih, o zaimkih, o predlogih je vobče imel le čisto nejasne in negotove pojme.

Mnogo mu je pri učenju koristil slovar.

K vsaki besedi je v njem našel razlogo, včasih tudi sliko. S pomočjo besed, ki je njihov pomen poznal iz slik, je našel pomen drugih besed, ki jih niso pojasnjevale slike. Česar ni razumel, je odložil za poznejši čas in je pri ponavljanju prišel na pravi pomen. Česar pa vobče ni mogel uganiti, si je razlagal po svoje.

In končno, po mnogih, mnogih letih in trudih, se mu je zasvetil tudi pomen posameznih črk.

V slovarju je namreč našel razložene tudi črke cele abecede in tudi kako se izgovarjajo. Tega se seve ni mogel naučiti, ker se nikdar ni čul človeške govornice, pa zvedel je iz slovarja, da je število črk omejeno, da same zase nič ne pomenijo, da pa, zložene v skupine, v besede, dajejo pomen, kakršnih se je naučil iz slik in po lastnem ugibanju.

Odslej je šlo branje že precej gladko. Trčba je bilo le, da se nauči tudi pisanja.

In tudi tega se je naučil.

Nekega dne, štirinajst let je imel tistikrat, je našel v mislici zalogo svinčnikov.

Nekaj jih je bilo obrezanih in koj je poskusil ostro konico na mizi. Zlomila se mu je sicer, ker je pretirano pritiskal, pa kako se je veselil, ko je zagledal črno črto, ki jo je potegnil svinčnik po mizi!

Z veliko vneto je koj začel risati in črtati po mizi, da je bila kmalu polna vseh mogočih črt in vijug in da je obrabil svinčnih do lesa.

Pri teh prvih poskusih mu je šinila v iznajdljivo glavo sijajna misel. Kaj ko bi se dalo s tem orodjem posnemati črke —?

To je bil seve prav težek posel. Kajti držal je svinčnik v pesti, kakor ti držiš šilo ali dleto, in njegovi prvi poskusi v pisanju so bili zelo okorni. Pa vztrajno se je vadil cele mesece, kadarkoli je mogel priti v kočo, in po dolgem poskušanju je našel končno pravi način, kako je treba držati svinčnik. Črez leto in dan je znal vse črke pisati, ne da bi seve vedel, kako se izgovarjajo.

Tako se je naučil pisanja.

Pisal je na kar je mogel, po mizi, po knjigah, po papirjih, ki jih je našel v predalih, po tleh, v pesek in glino, kjerkoli se mu je nudila prilika.

Izpočetka je risal in pisal le posamezne besede. Pa kmalu je storil korak naprej. Zapisoval je iz spomina cele stavke, kakor jih je bral v knjigah.

In storil je še en korak. Dolg je sicer bil in težaven, pa posrečil se mu je.

Začel je zapisovati lastne misli, slike o pojmihi, ki si jih je zapomnil iz knjig. To je bil vrhunec njegovega učenja. Dvajset let je imel tistikrat.

Pa to so dogodki, ki segajo predaleč naprej v naše pripovedovanje. Omenimo jih, da razumete doživljanje mladega Claytona, ko pride vrsta nanje.

Dejstvo je, da je z osemnajstim letom gladko bral knjige, ki jih je našel v očetovi koči. Seveda je bolj razumel ko bral, ker ni znal izgovarjati ne črk in ne besed.

Ves nov svet se mu je odprl.

Iz knjig je izvedel, da leži onstran njegove džungle in onstran morja velik in prostran svet, da so v njem gore in doline in ravnine, zvedel je, da živijo v svetu bitja, ki se imenujejo "ljudje", da so ta bitja drugačna, višja, popolnejša nego "živali", med katerimi je živel on.

(Dalje prih.)

Naročite najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

— Sofija, Bolgarija. — Bolgarija je bila zadnje čase zelo prizadeta po potresih, poplavih in viharjih. Zdaj pa spet poročajo, da je divjal strahovit ciklon nad Staro Zagoro, ki je mesto deloma razrušil in več oseb je zadobilo poškodbe.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK

PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V CHICAGO

1814 South Throop Street Chicago, Illinois

Se priporoča Slovincem ob času pogrebov. — Mrtvašnica na razpolago. — Automobili za vse slučaje, kakor ženitovanja, krste in pogrebe. — Na razpolago vsem noč in dan.

It's a Million-to-One
You're in Love

ZOPET NOVE PLOŠČE!

Vsem našim odjemalcem naznanjamo, da smo dobili zopet štiri lepe nove slovenske plošče, katere si bo gotovo hotel naročiti vsak.

80481 Seničica — Dolg fant 75

To ploščo je izdelal znani Deitchmanov orkester iz Joliet. Kdor je čul "France Polko" ali "Jolietko Slovenko", bo gotovo hotel imeti tudi "Seničico".

80482 Nocoj je luštna noč — Njega ni 75

80526 Ribniška — Naš maček 75

Te pesmi so zapeli naši popularni pevci "Adrije". Kako lepo ubrano zapojejo te naše krasne narodne pesmi, aranžirane na poseben način, ki je fin in umeten, obenem pa preprost in domač, kakor pesmi same. Pa kaj bomo govorili, kdor je čul pevce "Adrije" na "Ženitovanju", "V krčmi", "Romanju", "Amerikanec v starem kraju", bo kar hitro naročil še te dve plošči.

80527 Na Dolenjskem, valček. 75

Kadar so godci veseli, valček 75

Tu je pa zopet naša Račič-Fojsova godba. Pa to nista navadna plesna valčka, katera so to pot zaigrali. Plesna valčka sta seveda, toda, da jih čujete! Same pristne narodne pesmi, katere ljubi in živi vsako rad. Človeka kar vzdigne, da bi plesal in pel, ko posluša te krasne melodije, melodije našega slovenskega srca. Brez te plošče pač ne sme biti nobena slovenska hiša. Račič-Fojsova godba igra spremljavo tudi na ploščah pevcev Adrije. Izdelali so tudi:

79433 Nagajivka Mazurka — Coklarji — Šmarjanka 75

79484 Vesela Gorenjka. — Korajža velja, polka 75

Druge novejšje slovenske plošče:

68923 Ženitovanje, 1. del. — 2. del, 12 inčev \$1.25

68924 Romanje k Materi Božji, 1. del. — 2. del, 12 inčev \$1.25

80331 Izgubljena pesem — Jolietška Slovenka 75

80332 Amerikanec na obisku v stari domovini. 75

Amerikanec se poslavlja od rojstnega kraja 75

80333 V krčmi, 1. del. — 2. del 75

80334 Godzini zvok — France polka 75

80183 Oj ta zakonski stan — Nova-stara pesem, smešni prizor s petjem 75

80184 Radi kotla v keho — Ravbar na gauge smešni prizor s petjem 75

ZA MESEC MAJNIK BI PRIPOROČALI

SLEDEČE PLOŠČE:

68924 Romanje k Materi Božji \$1.25

19981 Hail, Queen of Heaven — Mother Dear, orglje in petje 75

21216 Ave Maria — The Rosary, orglje 75

78913 Ave Maria — O salutaris, Tamtum ergo, petje in orglje 75

Vse nove plošče so izdelane po novem ortofoničnem procesu in igrajo najboljše na ortofoničnih Viktrolah. Vsi, kateri nimajo ortofonične Viktrole, pojdite h kakemu prijatelju, ki jo ima in slišite razliko. Prostori "Amer. Slovenca" so odprti vsak dan, in vsak torek in soboto zvečer do 9. ure. Kateri imate priliko, pridite in slišite nove slovenske plošče in ortofonične Viktrole. Ako mislite stare gramofone zamenjati za nove, vprašajte nas za pogoje.

V zalogi imamo tudi gramofonske iglice, in sicer:

Zavoječek jeklenih iglic (100 komadov) 10c

Škafčica "tunga-tone" iglic (8 komadov, vsaka iglica igra 100-300 plošč) 25c

Važno! - Z vsakim naročilom pošljite potrebno svoto.

Pri naročilu od 5 plošč ali več, plačamo pošt-nino mi. Ako je pa naročilo manj, kakor 5 plošč, potem pošljite za vsako ploščo 5c. več za poštino.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

Obiskujte svoje domače gledališče

"THE REX",

kamor zahajajo vsi prebivalci mesta Sheboygan, Wis., da vidijo najlepše predstave.

Zdravniške recepte izvršuje točno.

JOS. HLAVATY

zanesljivi lekarnar.

Zaloga fotografij, potrebščin.

Kodaki in Kamere.

Prinesite k nam filme v izdeljavo.

1758 W. 21st Street in Wood, Chicago, Ill.

Cene zmerne.

Obiskujte svoje domače gledališče

"THE REX",

kamor zahajajo vsi prebivalci mesta Sheboygan, Wis., da vidijo najlepše predstave.

Zdravniške recepte izvršuje točno.

JOS. HLAVATY

zanesljivi lekarnar.

Zaloga fotografij, potrebščin.

Kodaki in Kamere.

Prinesite k nam filme v izdeljavo.

1758 W. 21st Street in Wood, Chicago, Ill.

Cene zmerne.

Obiskujte svoje domače gledališče

"THE REX",

kamor zahajajo vsi prebivalci mesta Sheboygan, Wis., da vidijo najlepše predstave.

Zdravniške recepte izvršuje točno.

JOS. HLAVATY

zanesljivi lekarnar.

Zaloga fotografij, potrebščin.

Kodaki in Kamere.

Prinesite k nam filme v izdeljavo.

1758 W. 21st Street in Wood, Chicago, Ill.

Cene zmerne.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

To je pa pristna, gola — laž, nikakor ne zmota.

"Laž je, o čemur kdo ve, da ni res..." Predavatelj sam je postavil to načelo. Predaval je pa: "Najlepši primer imamo v ostrem konfliktu med Kopernikovim heliocentričnim sistemom in aristotelo-ptolomejskim geocentričnim sistemom, ki je trajal dobri dve stoletji. Geocentrični sistem je bil stara zmota, katero je sprejela nezmotljiva (!) sveta cerkev kot sveto resnico. Po tem sistemu, ki sta ga postavila Aristotel in Ptolomej davno pred Kristom, je bila zemlja središče vsega vsemirja. Zemlja je stala mirno kakor pribita, sonce je pa romalo po nebu sem in tja. Kopernik, ki je bil sam duhovnik, je pa odkril, da je ravno narobe res: sonce je središče našega planetnega sistema in zemlja je le planet, ki se suče okoli svoje osi in okrog sonca. Očetje teologov, ki so kovali dogme in diktirali, kaj smejo in česa ne smejo ljudje verovati, so sprva sprejeli to resnico z molkom, nato so pa odgovorili s smešenjem in persekucijami. Cerkev je imela takrat moč in krivoverci so trohnili v ječah in goreli na grmadah. Kopernik, mehak človek, ki ni maral biti mučenik, je dal svoje delo o heliocentričnem sistemu natisniti se le na svoji smrtni postelji in ga ironično posvetil — papežu, kljub temu je cerkev hitro prepovedala njegovo knjigo.

Debele knjige bi se napolnile z argumenti takratnih cerkvenih "učenjakov", ki so pobijali Kopernikovo odkritje. Najbolj priljubljen "argument" je pa bil, da se je v Kopernikovi glavi "zavrtelo" in da se njegova "pamet vrtila", ne pa zemlja. Rekli so tudi, da je sam hudič zatrosil med ljudi krivoverški nauk o vrtenju zemlje — in s tem je bilo pri navadnih ljudeh največ doseženega. S kom je imel hudič opraviti, ta je bil že živ "frdaman", in kdo ga naj posluša? — Dvesto let je cerkev pobijala to resnico in gojila staro zmoto, šele v začetku 19. stoletja je umolknila in molče priznala to, kar danes ve vsak šolarček."

Ako se vrže nekaj v javnost, kar čitajo morda tisočeri, se mora z besedo "laž" zelo previdno ravnati. Nikakor se pa ne obotavljam reči, da je v navedenem odstavku predavanja več "laži", nikakor ne le kakih zmot.

Neštetokrat je moral predavatelj že čitati, dobi pojasnilo od vsake merodajne strani, da cerkev kot taka s kakimi znanstvenimi razpravami, mnenji, vprašanji, nauki, rezultati, razmotrivanji... nima ničesar opraviti. On to dobro ve. Ako toraj trdi, da "je sveta, nezmotljiva (!) cerkev sprejela geocentrični sistem za sveto resnico..." se on nikakor ne moti, temveč prav nesramno laže.

Prav enaki ocvirki in prismsodarije so izrazi "zavrtelo", "v glavi vrtili", "hudič raztrosil krivoverški nauk", "frdaman", ako se kaj takega pripisuje na rovaš cerkve, dasi so morda tako operirali teologi, magari, magari tudi cerkveni krogi, s čemur pa cerkev nima opravka.

Laž je, "da je cerkev dvesto let pobijala to resnico in gojila staro zmoto..." ker cerkveni krogi, ako so tako delali, niso cerkev, in cerkev nima opraviti prav ničesar s kakim geocentričnim ali heliocentričnim sistemom ali naukom.

Cerkvi se nekaj natveza, kar ni res, in potem se jo napada in sramoti, in ker se prav dobro ve, da to ni res, je tako postopanje najbolj naga — laž.

— Chicago, Ill. — Te dni je umrla žena Robertu Vozabu, staremu 51 let. Žalosti pa ni mogel preboleti, zato je sklenil, da konča svoje življenje. Z revolverjem se je ustrelil v glavo in si izbil oba očesa. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Bedford, Ind. — John Kiser Griffith, farmar, star 60 let, je podiral neko drevo, veje padlega drevesa so pa nesrečneža pritisnile k tlom, predno je prila pomoč, je bil že mrtev.

— Chicago, Ill. — Te dni je umrla žena Robertu Vozabu, staremu 51 let. Žalosti pa ni mogel preboleti, zato je sklenil, da konča svoje življenje. Z revolverjem se je ustrelil v glavo in si izbil oba očesa. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Bedford, Ind. — John Kiser Griffith, farmar, star 60 let, je podiral neko drevo, veje padlega drevesa so pa nesrečneža pritisnile k tlom, predno je prila pomoč, je bil že mrtev.

— Chicago, Ill. — Te dni je umrla žena Robertu Vozabu, staremu 51 let. Žalosti pa ni mogel preboleti, zato je sklenil, da konča svoje življenje. Z revolverjem se je ustrelil v glavo in si izbil oba očesa. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Bedford, Ind. — John Kiser Griffith, farmar, star 60 let, je podiral neko drevo, veje padlega drevesa so pa nesrečneža pritisnile k tlom, predno je prila pomoč, je bil že mrtev.

— Chicago, Ill. — Te dni je umrla žena Robertu Vozabu, staremu 51 let. Žalosti pa ni mogel preboleti, zato je sklenil, da konča svoje življenje. Z revolverjem se je ustrelil v glavo in si izbil oba očesa. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Bedford, Ind. — John Kiser Griffith, farmar, star 60 let, je podiral neko drevo, veje padlega drevesa so pa nesrečneža pritisnile k tlom, predno je prila pomoč, je bil že mrtev.

— Chicago, Ill. — Te dni je umrla žena Robertu Vozabu, staremu 51 let. Žalosti pa ni mogel preboleti, zato je sklenil, da konča svoje življenje. Z revolverjem se je ustrelil v glavo in si izbil oba očesa. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Bedford, Ind. — John Kiser Griffith, farmar, star 60 let, je podiral neko drevo, veje padlega drevesa so pa nesrečneža pritisnile k tlom, predno je prila pomoč, je bil že mrtev.

— Chicago, Ill. — Te dni je umrla žena Robertu Vozabu, staremu 51 let. Žalosti pa ni mogel preboleti, zato je sklenil, da konča svoje življenje. Z revolverjem se je ustrelil v glavo in si izbil oba očesa. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Bedford, Ind. — John Kiser Griffith, farmar, star 60 let, je podiral neko drevo, veje padlega drevesa so pa nesrečneža pritisnile k tlom, predno je prila pomoč, je bil že mrtev.

— Chicago, Ill. — Te dni je umrla žena Robertu Vozabu, staremu 51 let. Žalosti pa ni mogel preboleti, zato je sklenil, da konča svoje življenje. Z revolverjem se je ustrelil v glavo in si izbil oba očesa. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Bedford, Ind. — John Kiser Griffith, farmar, star 60 let, je podiral neko drevo, veje padlega drevesa so pa nesrečneža pritisnile k tlom, predno je prila pomoč, je bil že mrtev.

— Chicago, Ill. — Te dni je umrla žena Robertu Vozabu, staremu 51 let. Žalosti pa ni mogel preboleti, zato je sklenil, da konča svoje življenje. Z revolverjem se je ustrelil v glavo in si izbil oba očesa. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Bedford, Ind. — John Kiser Griffith, farmar, star 60 let, je podiral neko drevo, veje padlega drevesa so pa nesrečneža pritisnile k tlom, predno je prila pomoč, je bil že mrtev.

— Chicago, Ill. — Te dni je umrla žena Robertu Vozabu, staremu 51 let. Žalosti pa ni mogel preboleti, zato je sklenil, da konča svoje življenje. Z revolverjem se je ustrelil v glavo in si izbil oba očesa. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Bedford, Ind. — John Kiser Griffith, farmar, star 60 let, je podiral neko